

Openleggen van de Voer tussen de Ridderstraat en Fonteinstraat Leuven

Nota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Proefsleuvenonderzoek – 2019|204

Eke
2019

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek – Openleggen van de Voer tussen de Ridderstraat en de Fonteinstraat, Leuven
Nota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - projectcode(s)

Status: definitief

Datum: 15 oktober 2019

Auteur: J.W. De Mulder

Projectbegeleiding: N. Vanholme

Kaartvervaardiging: J.W. De Mulder

Terreinwerk: N. Vanholme, J.W. De Mulder

Materiaalstudie: J.W. De Mulder

Projectcode: 2019I204

Raaproject: LERI02

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2019

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Het archeologisch onderzoek kon volledig uitgevoerd worden en leverde voldoende informatie op om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan-/afwezigheid van archeologisch erfgoed in de ondergrond van het projectgebied, de potentiële kenniswinst ervan en de omgang hiermee.

Omwille van de initieel gunstige verwachting werd een proefsleuvenonderzoek voorgesteld volgens het 'uitgesteld traject'. Dit onderzoek werd door RAAP België BVBA uitgevoerd op 30/9/2019. Deze nota vormt het resultaat en de rapportage van het proefsleuvenonderzoek.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Het enige echt archeologisch relevante spoor betreft een gracht, samengesteld uit drie opvallingslagen (S4, S5 en S6), waarbij op basis van enkele aardewerkfragmenten een gebruiksfase in de 12de eeuw kon worden vastgesteld. De noordwest-zuidoost oriëntatie van deze gracht werd pas duidelijk herkenbaar in vlak drie. Gezien de oriëntatie dwars op de Voer gaat het waarschijnlijk om een afwateringsgracht die ook als erfafbakening kan hebben gefungeerd.

Boven deze gracht werd een ophogingslaag aangelegd (S3). Gezien de ligging van het plangebied in het beekdal van de Voer, zal het aanbrengen van dit pakket een poging zijn geweest om de drassige bodemkwaliteit van de zone te verbeteren. De aanwezigheid van slechts twee vondsten, één uit de middeleeuwen en één uit de 19de eeuw, bemoeilijkt het bepalen van de aanlegdatum van deze laag. De twee meest recente ophogingslagen (S1, S2) kunnen in de 19de of 20ste eeuw gesitueerd worden. Beide lagen werden waarschijnlijk opgeworpen om het terrein te nivelleren en bouwrijp te maken, mogelijk is er ook een link met de inkapseling van de Voer in de tweede helft van de 19de eeuw. Voor deze twee lagen werd een deel van de onderliggende laag S3 afgegraven. De aanleg van laag S3 bovenop het enige archeologische spoor binnen het plangebied, namelijk een afwateringsgracht richting de Voer, had vermoedelijk als doel de bodemkwaliteit op het drassige terrein te verbeteren. De totale afwezigheid van archeologische bewoningssporen binnen de proefsleuf lijkt te suggereren dat het terrein, in de periode voor de 19de – 20ste eeuw, nog steeds niet geschikt werd geacht voor intensief gebruik.

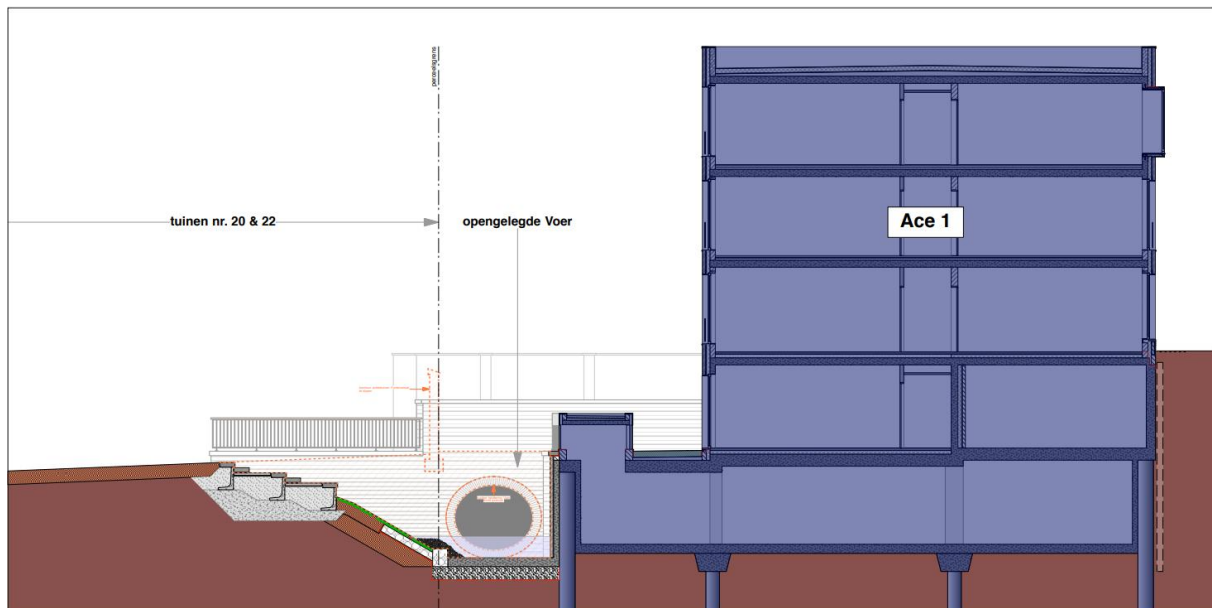
1.3 Impactbepaling

De aanleiding voor het uitgevoerde archeologisch onderzoek zijn het openleggen van de Voer en de bijhorende omgevingswerken, zoals beschreven in de archeologienota (ID 9178).

In het centrum van centrum Leuven, in het binnengebied tussen Fonteinstraat, Ridderstraat en Mechelsestraat worden studentenwoningen gebouwd, en wordt de "ingekokerde" Voer open gelegd. Aan één zijde wordt een kademuur voorzien en aan de andere zijde wordt een groene oever aangelegd. Er wordt ook een bruggetje gemaakt.

Voor het openleggen van de Voer wordt er tot ca. 4,25 diep gegraven. Ter hoogte van het bruggetje, de terrassen en de groene oever bedraagt de gemiddelde diepte van de uitgraving ca. 2 m (Figuur 1).

Concreet zullen de werkzaamheden in alle zones een destructieve impact hebben op het onderliggende bodemarchief.

Figuur 1. Doorsnede van de geplande werkzaamheden.

1.4 Waardering van de archeologische site

Zoals vermeld heeft het proefsleuvenonderzoek slechts één archeologisch relevant spoor opgeleverd. Specifiek gaat het om een vermoedelijke afwateringsgracht richting de Voer, die op basis van de aardewerkfragmenten reeds in de 12de eeuw in gebruik was. Wanneer de rest van de sleuf verdiept werd tot het opgravingsniveau van de gracht, kwamen geen bijkomende archeologische sporen aan het licht.

Op basis van de resultaten wordt het wetenschappelijk kennispotentieel van het onderzochte terrein bijgesteld naar **laag**. Ter hoogte van het projectgebied werden met andere woorden geen archeologische relictten vastgesteld die van die aard zijn dat een opgraving van het terrein rechtvaardigen.

Bijgevolg wordt **geen vervolgonderzoek** door middel van een archeologische opgraving geadviseerd.

2 Programma van maatregelen

Aangezien er geen verdere maatregelen voorzien worden, is er geen 'programma van maatregelen' noodzakelijk.

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de **meldingsplicht** die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.

3 Bibliografie

VERHOEVEN, M. & JANSSENS, M. (2018) *Openleggen van de Voer tussen de Ridderstraat en Fonteinstraat, Leuven, Vlaams Brabant*. Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek. Verslag van de Resultaten. 3611. RAAP Zuid.